

Príjemacie skúšky

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Testová forma A

28.3.2019

Ukážka 1

Emma MacLaughlinová, Nicola Krausová – Denník pestúňky

Každá sezóna mojej kariéry pestúňky sa začína kolom príjemiacich pohovorov, ktoré sa navzájom tak podobajú, až som často rozmyšľala, či všetkým matkám niekto podstŕčil tajnú príručku Rodičovského spolku.

Orechovým drevom obložený výtah ma pomaly vynáša ako vedro v studni k potenciálnej solventnosti. Ked' sa blíži k poschodiu, kde máme dohodnuté stretnutie, zhľbka sa nadýchnem. Dvere výtahu sa otvoria a ja vstupujem do malého vestibulu, odkiaľ sa vchádza do bytu. Na poschodi bývajú väčšinou dva. Stačím zvonček. Pestúnkina realita: matka odo mňa vždy očakáva, že zazvoním, aj keď vrátnik z prizemia ju informoval o mojom príchode a ona už pravdepodobne stojí za dverami. Možno tam stojí, odkedy sme spolu telefonovali.

Matka je vždy drobnej postavy, s rovnými, riedkymi vlasmi. Vždy má na sebe drahé kaki nohavice, pruhované tričko a biely sveter. Počas siedmich rokov a mnohých príjemiacich pohovorov sa toto oblečenie, hovoriace Ja som matka, v nenítených nohaviciach, ale naháňajúce strach vo svojich stodollárových topánkach, vžbec nezmenilo.

1. Čo vyplýva z ukážky 1?

- a. Matka má na sebe drahé kaki nohavice, pruhované tričko a hnedý sveter
- b. Obliečenie matky sa pestúnce veľmi páči, a preto sa aj ona bude tak obliekať
- c. Každá návšteva v rodinách je veľmi podobná a pestúnek už nič neprekvapí
- d. Pestúnska sa nevie dočkať, kedy ju výtah vyezezie na piate poschodie

2. Ktoré z tvrdení vzťahujúcich sa k ukážke 1 je pravdivé?

- a. V poslednom odseku ukážky sa uplatňuje opisný slohový postup
- b. V ukážke sa uplatňuje „on“ rozprávanie
- c. V ukážke sa nachádza viac dialógov
- d. Ukážku zaraďujeme k výkladovému slohovému postupu

3. V ktorej z možností sú správne určené vetré členy nasledujúcej vety

Matkám niekto podstŕčil tajnu príručku Rodičovského spolku.

- a. nepriamy predmet, podmet, prísudok, zhodný prílastok, nezhodný prílastok
- b. priamy predmet, podmet, prísudok, zhodný prílastok, nepriamy predmet, zhodný prílastok, nepriamy predmet
- c. nezhodný prílastok, priamy predmet, prísudok, zhodný prílastok, priamy predmet, zhodný prílastok, priamy predmet
- d. nepriamy predmet, podmet, prísudok, zhodný prílastok, priamy predmet, nezhodný prílastok, nepriamy predmet

4. Ku ktorému literárному žáru by ste zaradili ukážku 1?

- a. detektívna poviedka
- b. denník
- c. novela
- d. báj

Ukážka 2

VÝROBA PAPIERA V SÚČASNOSTI

Drevené triesky sa dajú varení spolu s hydroxídom sodným alebo inými chemikáliami. Tie zmäkňú a postupne sa zmenia na dlhé nitkovité vlákna. Takáto kašovitá hmota sa rozprestrie po dopravnom pásse, prefúkne sa vzduchom, zovrie sa medzi valce a nakoniec sa zmení na suchý papier.

Postup výroby papiera (nie je v chronologickom poradí):

- Rozklepaním kašovitej hmoty sa poruší vlákna. Tie sa potom ľahko pospletajú.
- Odstráni sa kôra z kmejov stromov.
- Na vyhrievacích pásoch sa papier vysuší, vlákna sa pevne zlisujú, vznikne súvislá plocha.
- Drevo sa zomelie na triesky.
- Hotový papier sa navija na kotúče a cievky.
- Pridá sa voda, chemikáliae a drevené triesky sa rozvaria na kašovitú hmotu.
- Kašovitá hmota sa čistí a bieli.
- Kašovitá hmota sa suší na jemných sieťovitých pásoch.

5. Ktorý krok z ukážky musí byť pri výrobe papiera predposledný?

- a. Kašovitá hmota sa suší na jemných sieťovitých pásoch.
- b. Kašovitá hmota sa čistí a bieli.
- c. Na vyhrievacích pásoch sa papier vysuší, vlákna sa pevne zlisujú, vznikne súvislá plocha.
- d. Rozklepaním kašovitej hmoty sa poruší vlákna. Tie sa potom ľahko pospletajú.

6. Ktorý slohový útvár je použitý v ukážke?

- a. opis pracovného postupu
- b. statický opis
- c. dynamický opis
- d. výklad

7. Ktoré zo slov vzniklo odlišným slovotvorným postupom ako zvyšné tri?

- a. drevený
 - b. kašovitá
 - c. chemikália
 - d. hydroxid
8. V ktorej z možnostiach je správne určené podčiarknuté sloveso v ukážke?
- a. budúci čas, trpí rod, dokonavý vid
 - b. prítomný čas, trpí rod, dokonavý vid
 - c. prítomný čas, činný rod, nedokonavý vid
 - d. budúci čas, činný rod, nedokonavý vid

9. Aké dva slovné druhy prevládajú v opisnom slohovom postepe?

10. Do ktorého jazykového štýlu patrí ukážka 2?

- a. publicistickeho
- b. administratívneho
- c. odborného
- d. umenieckého

11. Ktorý vetyň člen chýba v prvých dvoch vetyach textu ukážky 2?

- a. postupne rozvíjací prívästok
- b. viacnásobný prívästok
- c. viacnásobný predmet
- d. predmet v akuzatíve

12. Ktorými vetyami sa začína a končí príbeh?

- 1. Pracujete u nás už dosť dlho.
- 2. Šéf jej preto istého dňa povedal milú správu.
- 3. A v práci si počíname veľmi dobre.
- 4. Bez akýchkoľvek prípomienok holila bradu, ba i niekoľkodňové strniško.
- 5. A tak žiletka ostri sérove ceruzky.
- 6. Žiletka si roky - rokúce pocitivo a svedomito plnila svoje povinnosti.
- 7. Patrí vám preto povýšenie.

(Julian Mikolajczak: Veľmi krátke bájky – upravené)

13. Ktoré z možností je správne určené podčiarknuté sloveso v ukážke?

- a. 2. a 4.
- b. 6. a 7.
- c. 1. a 5.
- d. 6. a 5.

21. 1. '11 10:55

Práve sme si vypočuli príhovor riaditeľa. Oznámil nám, že 7. februára bude v škole veľký ples, pretože škola oslavuje 35. výročie vzniku. Podľa mňa nám odpadne vyučko. Super!!! Každý má prísť v kostymke postavy alebo obdobia, ktoré má najradšej. Uff! Začo pôjde?

A navýše – máme so sebou vziať aj ďákeho spoločníka. Nemusí byť z našej školy. Tu teda väzne pohorími! Všetky baby si vezmú svojich chalánov a ja budem sama! Kto by mi mohol robiť spoločnosť? Patrik? To bude ľazke.

Maťa by ma rovno zavrádzila, Erika by ma vyfackala a bohvie, kto by mi ešte čo urobil!

Takže níč. Lukáš? Ten by ma uslniala na smrť. Alebo by sme sa šťavnato pohádali.

A Simona by ma ukameňovala. Žeby Rišo? Možno by som sa mohla opýtať. Alebo... Belko? Ved' aj to je spoločník, či nie?

Už teraz si viem živo predstaviť, ako na mňa všetci zízajú, osvetľujú ma reflektory a som stredobodom pozornosti (ak by ma s tým psom rovno nevyhodili)...

(Zuzka Šulajová – Radšej zostanem doma)

13. S kým by sa hrdinka príbehu na plese poškriepila?

- a. s Patrikom
- b. s Lukášom
- c. s Erikou
- d. s Rišom

14. Ktorý slohový postup je použitý v ukážke?

- a. výkladový
- b. informačný
- c. opisný
- d. rozprávaci

15. V ktorej z možností sa nachádza metafora?

- a. tu väzne pohorími
- b. vziať so sebou spoločníka
- c. na mňa všetci zízajú
- d. osvetľujú ma reflektory

16. V ktorom zo slovných spojení z ukážky nedochádza k spodobovaniu?

- a. práve sme si vypočuli
- b. ved' aj to je spoločník
- c. vyučko nám odpadne
- d. teraz si viem predstaviť

17. Pri ktorom z nasledujúcich literárnych pojmov je správne uvedený jeho význam?

- a. sonet = prednes basné s hudobným sprievodom
- b. poézia nonsensu = druh úvahovej poézie
- c. anafora = opakovanie zvukovo zhodných slabík vo verši
- d. balada = smutná báseň s tragickým koncom

18. Ktoré literárne údaje patria do obdobia romantizmu?

- a. sylabický veršový systém, Sládkovič, J. Holý, vplyv ľudovej slovesnosti
- b. Mor hol, romány, Rozlúčenie
- c. vplyv ľudovej slovesnosti, L. Štúr, Moja pieseň
- d. slabičný veršový systém, bájky, J. Botto

19. Pri ktorom z pojmov je správne uvedený jeho význam?

- a. scenár = miesto, kde sa odohráva divadelné predstavenie
- b. jednoaktovka = dráma, v ktorej vystupuje jeden herec
- c. rozhlasová hra = diel auditívneho umenia
- d. demiera = časť divadelnej hry

20. V ktorej z možností sa vyskytujú iba vystupňované príďavné mená?

- a. prepracovanejšie, komplikovanejšie, väčšinou
- b. prepracovanejšie, viacero podôb, viac farebné
- c. viac odlišiť, nemalé, prepracovanejšie
- d. komplikovanejšie, viac farebné, novšie

21. Ktorý slovný druh sa nenachádza v nasledujúcich vŕťatách?

Letadlo bezpečne pristálo na letisku. Hurá! A priatelia nás naozaj navštívia.

- a. časítka
- b. príslovka
- c. spojka
- d. citoslovce

22. Vyšvetli, prečo sa v príďavnom mene vianočný píše malé začiatocné písmeno:

- a. názov sviatku
- b. viaže sa na viac dní v roku
- c. vzťahové príďavné meno
- d. vlastné príďavné meno

23. Akým literárnym žánrom je nasledovná ukážka?

Inteligencia je schopnosť zahryznuť si do jazyka skôr, ako mozgu napadne hlúpa myšlenka.

- a. anekdota
- b. aforizmus
- c. porekadlo
- d. príslovie

24. Ktoré dva rýmy použil Milan Rúfus v básni Kratučký rozhovor?

„Povedz mi, čo je básen.“

Podákovanie za sen?“

„Nekľad mi takto otázku.
Básen je vďačnosť za lásku.“

Podákovanie túžbe.

A Byťu, chlapce môj.
To u neho je v službe.“

(To nech je život tvoj.)
Tažko sa v horách
rodieva jar.
Na juhu chodi už
ružový mäj.
Zakvitli jablone,
zem sladko rozvoňala
a mladé slnko sýti žírnu hrudu,
kým u nás ľadu v chladnej okove
zvierajú ešte pleso zelené.

Však človek v horách
vďačný je za každý najmenší dar.

Potom sa vetrom
pohnú i ľadu.

Pomaly jedle skvitnú.

A to je jar.

25. Koľko zložených slov je v nasledujúcich veráčach?

Dlhoprstý, Rýchlonohý a Bystrozraký boli bratia. Jeden bol drevorubač, druhý zverolekár a tretí vynikajúci románopisec. Krátkodobo sa živil rybolovom, ale najradšej písali cestopisy.

- a. 7
- b. 8
- c. 9
- d. 10

Ukážka 4

Maša Hařamová – Pohli sa ľadu

Tažko sa v horách
rodieva jar.
Na juhu chodi už
ružový mäj.
Zakvitli jablone,
zem sladko rozvoňala
a mladé slnko sýti žírnu hrudu,
kým u nás ľadu v chladnej okove
zvierajú ešte pleso zelené.

Však človek v horách
vďačný je za každý najmenší dar.
Za rozkvitnutú jedľu
i kameň silnoom zhrňať.

Hej, v horách chudobných
Ľudia sú láskouv bohatí.

Kamene holé,
pod nimi vlnké ihličia,
len kde-tu zárazkom
krókusy lilačné spod snehu vypučia.

(Vysvetlivky: krókus - Šafran, lilačný - fiálový)

26. Určite ukážku z hľadiska literárneho druhu:

- a. báseň
- b. epika
- c. dráma
- d. lyrika

27. Akú myšlienku vyjadruje posledné dvojverše básne Pohli sa ľadu?

- a. V horách je krásne, ale chudobne.
- b. Bohatstvo sa meria materiálne.
- c. V horách sa žije tažko, ale ľudia sú k sebe vľađnejší.
- d. Najlepšie sa žije v horskom prostredí.

28. Určite synonymum k podčiarknutému slovu vo verši „a mladé slnko sýti žírnu hrudu“:

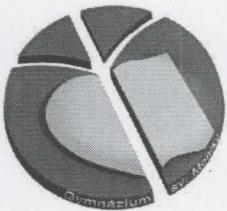
- a. tmavú hrudu
- b. úrodnú hrudu
- c. žeravú hrudu
- d. vyprahnutú hrudu

29. Ktorý z uvedených jazykových umenieckých prostriedkov je epiteton?

- a. ružový mäj
- b. má veľké oči
- c. ľadu zvierajú pleso
- d. zakvitli jablone

30. Ktoré tvrdenie o románe nie je pravdivé?

- a. Môže mať kladnú, ale aj zápornú hlavnú postavu.
- b. Zachytáva dlhšie časové rozpätie, má jednoduchý dej.
- c. Postavy sú výsledkom autorovho umenieckého videnia sveta.
- d. Základnými znakmi sú dialogickosť, dejovosť, členenie na kapitoly.

ODPOVEĎOVÝ HÁROK
zo slovenského jazyka a literatúry
28.3.2019

Kód žiaka

	Odpoved'	Body
1.	C	
2.	A	
3.	A	
4.	B	
5.	C	
6.	A	
7.	D	
8.	A	
9.	podstatné mená, príavné mená	
10.	C	
11.	C	
12.	D	
13.	B	
14.	D	
15.	A	
16.	B	
17.	D	
18.	C	
19.	C	
20.	D	
21.	C	
22.	C	
23.	B	
24.	C	
25.	C	
26.	D	
27.	C	
28.	B	
29.	A	
30.	B	

Získaný počet bodov: